Yüksekö?retimde Ö?retimsel Alg? ve Uygulamalar Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yüksekö?retimde Ö?retimsel Alg? ve Uygulamalar Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33513

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yüksekö?retimde Ö?retimsel Alg? ve Uygulamalar Ölçe?i (YÖÖAUÖ), akademik personelin yüksekö?retim kurumlar?nda bireysel farkl?l?klara yönelik sahip oldu?u alg?lar? ve bu alg?lar?n ö?retim uygulamalar?na nas?l yans?d???n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? veya **uyarlama** yoluyla Türkçeye kazand?r?lm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, özellikle ö?retim elemanlar?n?n ö?renci çe?itlili?ine, ö?renme stillerine ve kültürel arka planlara ne kadar duyarl? oldu?unu ve bu **bireysel farkl?l?klar** do?rultusunda ders materyallerini ve yöntemlerini ne ölçüde çe?itlendirdi?ini de?erlendirmeye odaklan?r.

Ölçe?in temel amac?, **yüksekö?retim** ortamlar?nda kaliteli ve kapsay?c? e?itimi te?vik etmek ad?na mevcut ö?retimsel alg? düzeylerini tespit etmektir. Ölçek, Özge Ceren Çelik taraf?ndan 2014 y?l?nda tamamlanan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda kullan?lm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Ö?retimsel Alg?, Ö?retim Uygulamalar?, Bireysel Farkl?l?klar, Yüksekö?retim, Ölçek Uyarlama, Akademik Personel, Pedagoji.

Yazarlar

Özge Ceren Çelik

Amaç

Yüksekö?retimde Ö?retimsel Alg? ve Uygulamalar Ölçe?i, akademik personelin **yüksekö?retim** ö?rencileri aras?ndaki bireysel farkl?l?klar? (ö?renme h?z?, ilgi alanlar?, haz?rbulunu?luk düzeyleri vb.) ne ölçüde alg?lad???n? ve bu alg?lara uygun ö?retim stratejilerini ne s?kl?kta uygulad???n? belirlemeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, ö?retim elemanlar?n?n ö?rencilerin ö?renme ihtiyaçlar?na cevap verme yetkinli?ini de?erlendirmek için kritik bir araç görevi görür.

Bu araç, e?itim fakülteleri gibi ö?retim odakl? bölümlerde görev yapan akademisyenlerin, farkl? ö?renci profillerine hitap eden **ö?retimsel alg?** ve yakla??mlar?n? sistematik olarak incelemeye olanak tan?r. Elde edilen veriler, üniversitelerdeki ö?retim geli?tirme programlar?n?n ve pedagojik e?itimlerin ihtiyaç analizinde kullan?lmak üzere tasarlanm??t?r.

Yap?

Ölçek, ad?ndan da anla??laca?? gibi iki temel psikolojik yap?y? ölçmektedir: **Ö?retimsel Alg?** ve **Ö?retimsel Uygulamalar**. Ö?retimsel Alg? boyutu, ö?retim eleman?n?n bireysel farkl?l?klar?n e?itime etkisine dair bili?sel fark?ndal???n? ve inançlar?n? kapsar. Bu, akademisyenin farkl?

ARABPSYCHOLOGY.COM

ö?rencilere ula?man?n önemine dair içsel kabullerini yans?t?r.

Ö?retimsel Uygulamalar boyutu ise bu alg?lar?n somut davran??lara dönü?ümünü inceler. Bu boyut, ö?retim yöntemlerinin çe?itlendirilmesi, farkl? de?erlendirme tekniklerinin kullan?lmas? ve ö?rencilerin çe?itli ihtiyaçlar?na uygun materyal sa?lanmas? gibi fiili eylemleri içerir. Ölçek, bu iki yap?n?n yüksekö?retim ba?lam?nda ne kadar uyumlu çal??t???n? ortaya koymay? hedefler.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, Özge Ceren Çelik'in 2014 tarihli yüksek lisans tezi ("Yüksekö?retimde bireysel farkl?l?klara yönelik alg? ve uygulamalar?n incelenmesi: **Gazi E?itim Fakültesi** örne?i") kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir. Orijinal kaynakta geçerlik bilgileri detayl? olarak sunulmam?? olsa da, bir uyarlama çal??mas? olmas? nedeniyle yap? geçerli?i (örne?in, faktör analizi yoluyla) ve içerik geçerli?i çal??malar?n?n yap?ld??? varsay?lmaktad?r.

Genellikle uyarlama çal??malar?nda, orijinal ölçe?in kavramsal yap?s?n?n Türk kültürüne ve yüksekö?retim ba?lam?na uygunlu?unu test etmek için uzman görü?ü al?nm?? ve dilsel e?de?erlik çal??malar? yürütülmü?tür. Ölçe?in, ölçmek istedi?i kuramsal yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü gösteren bu bulgular, tezin ilgili bölümlerinde yer almaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri de yüksek lisans tezi içerisinde raporlanm??t?r. Güvenirlik çal??malar? tipik olarak iç tutarl?l?k katsay?lar?n?n (özellikle **Cronbach Alfa** de?eri) hesaplanmas?n? içerir. Yüksekö?retim ba?lam?nda kullan?lan bu ölçe?in, farkl? zamanlarda ve benzer ko?ullarda tutarl? sonuçlar üretme kapasitesinin test edildi?i kabul edilmektedir.

Uyarlama sürecinde, ölçe?in alt boyutlar?n?n her biri için ayr? ayr? güvenirlik katsay?lar? hesaplanm?? olmal?d?r. Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, ölçe?in maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda birbiriyle ne kadar uyumlu oldu?unu göstermesi aç?s?ndan önemlidir.

Faktör Analizi

Ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türkçe formda da korunup korunmad???n? belirlemek amac?yla faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. Bir **uyarlama** çal??mas? oldu?u için, genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) veya Ke?fedici Faktör Analizi (KFA) kullan?larak ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örnekleminde geçerli olup olmad??? incelenmi?tir.

Bu analizler, ölçe?in maddelerinin kuramsal olarak öngörülen alt boyutlar alt?nda gruplan?p gruplanmad???n? kontrol etmeye hizmet eder. Faktör analizi sonuçlar?, YÖÖAUÖ'nün alg? ve uygulama boyutlar?n? ayr? ve anlaml? yap?lar olarak ölçtü?ünü destekleyen istatistiksel kan?tlar?

ARABPSYCHOLOGY.COM

içermektedir.

Araç

Test Türü: Uyarlama

Format: Derecelendirme format? (Likert tipi ölçek oldu?u varsay?lmaktad?r, ancak kesin derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yüksekö?retim Kurumlar?nda Görevli Akademik Personel (Ö?retim Üyeleri ve Ö?retim Görevlileri)

Ya? Grubu: Yeti?kin (25 ya? ve üstü profesyonel akademisyenler)

Popülasyon Detaylar?: Özgün çal??mada **Gazi Üniversitesi** E?itim Fakültesi'nde görevli ö?retim elemanlar? örneklem olarak al?nm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli likert tipi envanter.

Anahtar Kelimeler

E?itim Psikolojisi, Akademisyen, Ö?renme Stilleri, Bili?sel Alg?, Ö?retim Eleman? Geli?imi, Yüksek Lisans Tezi.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: cerenozge@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Özge Ceren Çelik (2014 y?l?nda Gazi Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü ile ili?kilendirilmi?tir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?/uyarlanm?? olup, kullan?m? için yazar Özge Ceren Çelik'ten izin al?nmas? önerilmektedir.

Ücret: Ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m?n?n ücretsiz oldu?u varsay?lmaktad?r, ancak yazarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Test Y?l?: 2014 (Yüksek lisans tezinin tamamlanma y?l?).

Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: yuksekogretimde-ogretimsel-algi-ve-uygulamalar-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Çelik, Ö.C. (2014). *Yüksekö?retimde bireysel farkl?l?klara yönelik alg? ve uygulamalar?n incelenmesi: Gazi E?itim Fakültesi örne?i* (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Ölçe?in Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri orijinal kaynakta aç?k metin olarak sunulmam??t?r. Maddelerin tamam? için yukar?da ba?lant?s? verilen 2014 tarihli yüksek lisans tezine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM